

Kultur 2013

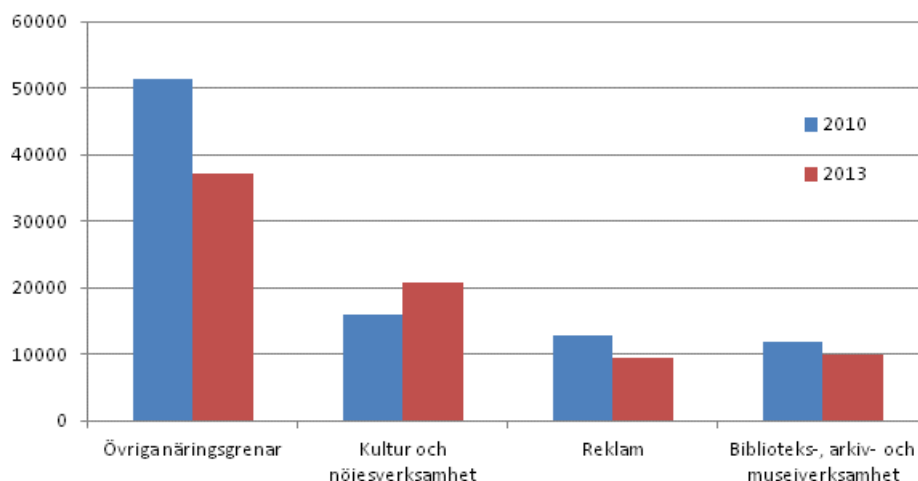
Kulturarbetskraft i Finland

Sysselsättningen inom kultur har försvagats från år 2010 även om den förbättrats inom konstnärlig och litterär verksamhet

Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning har sysselsättningen inom kulturnäringsgrenarna försvagats med omkring tio procent från år 2010 till slutet av år 2013. År 2013 sysselsatte näringsgrenarna 112 000 personer, medan antalet sysselsatta år 2010 var omkring 124 480. Ett undantag är konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet, där sysselsättningen förbättrades med nästan 30 procent från år 2010 och översteg 20 000 sysselsatta år 2013. Däremot försvagades sysselsättningen inom reklam, med över 25 procent, från år 2010 till år 2013.

Under en treårsperiod från 2011 till slutet av 2013 försvagades sysselsättningen inom kulturnäringsgrenarna med omkring åtta procent.

Sysselsatt arbetskraft inom kultur 2010–2013

Sysselsättningen inom biblioteks- och arkivverksamheter samt museiverksamhet, utställningar och kulturminnesvård försvagades med nästan 17 procent från år 2010 till år 2013, inom förlagsverksamhet med omkring 15 procent och inom övriga kulturnäringsgrenar med över 27 procent.

Från år 2012 har sysselsättningen inom kulturnäringsgrenarna minskat med omkring fem procent. Särskilt tydlig har minskningen på årsnivå varit inom biblioteks- och arkivverksamhet samt utställningar och kulturminnesvård. År 2012 sysselsatte dessa näringsgrenar över 13 100 personer, men år 2013 bara något under 10 000 personer.

I arbetskraftsundersökningen avses med sysselsatt en person som under undersökningsveckan har utfört förvärvsarbete i minst en timmes tid mot ersättning i form av penninglön eller naturaförmån eller i vinstförvärvssyfte, eller som varit tillfälligt frånvarande från arbetet. Sysselsatta kan vara löntagare, företagare eller personer som arbetar utan lön i ett företag som ägs av en familjemedlem som bor i samma hushåll. Begreppen och definitionerna i undersökningen följer FN:s internationella arbetsorganisations ILO:s rekommendationer och förordningar hos Europeiska unionens statistikväsen. Det nuvarande datainnehållet i arbetskraftsundersökningen bygger i huvudsak på EU:s förordningar om arbetskraftsundersökningar (577/98, 2257/2003 och 430/2005). En mer detaljerad beskrivning av Europeiska unionens arbetskraftsundersökning finns på adressen:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/introduction .

Innehåll

1. Personer i huvudsyssla inom kulturnäringsgrenar enligt arbetskraftsundersökningen.....	4
2. Personer i huvudsyssla inom kulturyrken enligt sysselsättningsundersökningen	5
3. Avgränsning av kultur i materialen.....	6
4. Material och klassificeringar.....	7

Tabeller

Tabell 1. Sysselsatta inom kulturnäringsgrenar enligt arbetskraftsundersökningen 2010–□2013.....	4
--	---

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kulturnäringsgrenar enligt näringsgrensindelningen 2008.....	9
Tabellbilaga 2. Kulturyrken enligt yrkesklassificeringen 2010.....	10

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Sysselsatta inom kulturyrken efter utbildningsnivå år 2011.....	11
Figurbilaga 2. Sysselsatt arbetskraft inom kulturyrken efter arbetsgivarsektor 2011.....	11

1. Personer i huvudsyssla inom kulturnäringsgrenar enligt arbetskraftsundersökningen

Arbetskraftsundersökningen är en intervjubaserad urvalsundersökning och i samband med undersökningen finns det ett visst mått av bias som orsakas av metoden. Kulturen består av relativt små grupper, när man ser till näringsgren och yrkesgrupp, och därför presenteras resultaten i den här undersökningen separat bara då storleken på gruppen är omkring 10 000. Felmarginalen är då omkring fyra procent.

Från år 2010 till år 2013 har sysselsättningen inom kulturen försvagats med över 10 procent, år 2013 var antalet sysselsatta personer i huvudsyssla omkring 111 900 (Tabell 1).

Tabell 1. Sysselsatta inom kulturnäringsgrenar enligt arbetskraftsundersökningen 2010–2013

TOL2008	2010	2011	2012	2013
Förlagsverksamhet	16 611	17 167	17 238	14 109
Reklam	12 738	10 431	10 414	9 482
Bibliotek och arkiv samt museiverksamhet, utställningar och kulturminnesvård	11 966	13 983	13 199	9 947
Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet	16 053	19 245	18 659	20 810
Övriga näringsgrenar	51 375	42 151	40 058	37 207
Totalt	124 483	121 581	117 867	111 912

Källa: Kulturstatistik 2013, Statistikcentralen

Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet ökade för sin del kraftigt från år 2010 och antalet sysselsatta inom dessa näringsgrenar uppgick i slutet av år 2013 till omkring 20 800. Från år 2012 till år 2013 ökade sysselsättningen med över 11 procent.

Sysselsättningen inom övriga kulturnäringsgrenar försvagades från år 2010 till år 2013 med över 27 procent från 51 000 sysselsatta år 2010 till omkring 37 000 år 2013.

2. Personer i huvudsyssla inom kulturyrken enligt sysselsättningsundersökningen

Sysselsättningsstatistiken är en årsstatistik som producerar regionvisa uppgifter om befolkningens ekonomiska verksamhet och sysselsättning. Individpopulationen i statistiken består av den befolkning som årets sista dag är fast bosatt i Finland. Sysselsättningsstatistiken baserar sig på registeruppgifter och innehåller uppgifter om anställningsförhållanden som är försäkrade av arbetsgivaren. Sysselsättning och arbetslöshet härleds med hjälp av dem.

Antalet sysselsatta enligt sysselsättningsundersökningen skiljer sig från arbetskraftsundersökningens siffror på grund av dess granskningssynvinkel. Fördelen med den är att den omfattar hela befolkningen och på så sätt är det möjligt att också ge detaljerade uppgifter. Nackdelen är att den är arbetskrävande att sammanställa och resultaten är därför inte lika aktuella som i arbetskraftsundersökningen.

I den här utredningen har noggrannare uppgifter granskats efter kön, arbetsgivarsektor och utbildningsnivå och tyngdpunkten ligger på utvecklingen av sysselsättningen av enskilda yrken.

Enligt sysselsättningsstatistiken verkade omkring 86 000 sysselsatta inom kulturyrken i slutet av år 2011. Ökningen från året innan var omkring 2,8 procent.

År 2011 arbetade omkring 11 300 personer inom konstnärliga yrken och som författare. I dessa yrken ökade antalet sysselsatta med över 1 700 personer från år 2010.

Av alla yrkesverksamma inom kulturyrken har 33 procent utbildning på mellannivå, 14 procent utbildning på lägsta högre nivå, 22 procent utbildning på lägre högskolenivå och 28 procent utbildning på högre högskolenivå. Inom kulturyrkena hade över en procent av de yrkesverksamma forskarutbildning (Figurbilaga 1).

Av arbetsgivarsektorerna arbetade omkring 60 procent av alla sysselsatta inom den privata sektorn. Näst mest, över 15 procent, var sysselsatta inom kommunsektorn. (Figurbilaga 2).

3. Avgränsning av kultur i materialen

Kulturnäringsgrenarna är i enlighet med näringsgrensindelningen 2008 och anges i tabellbilaga 1.

Kulturyrkena är i enlighet med yrkesklassificeringen 2010 och anges i tabellbilaga 2.

4. Material och klassificeringar

Arbetskraftsundersökningen (Labour Force Survey) samlar in statistikuppgifter om deltagande i arbete, sysselsättning och arbetslöshet samt verksamhet bland personer utanför arbetskraften gällande befolkningen i åldern 15–74 år. Datainsamlingen för arbetskraftsundersökningen baserar sig på ett slumpmässigt urval som görs två gånger om året ur Statistikcentralens befolkningsdatabas. Det månatliga urvalet består av omkring 12 000 personer och uppgifterna samlas in genom datorstödda telefonintervjuer. Utgående från de uppgifter som intervjupersonerna lämnar skapas en bild av verksamheten bland hela befolkningen i åldern 15–74 år. I samband med arbetskraftsundersökningen görs också en s.k. "ad hoc-modul", vars ämne varierar från år till år.

Arbetskraftsundersökningen producerar månatliga, kvartalsvisa och årliga uppgifter bl.a. om sysselsättning, arbetslöshet, olika anställningsförhållanden, arbetstider och arbetsinsats. Också verksamheten bland befolkningen utanför arbetskraften utreds. Uppgifterna erhålls efter kön, utbildning, ålder och region. Dessutom innehåller arbetskraftsundersökningen uppgifter som årligen ska rapporteras om hushållens sysselsättning. Merparten av uppgifterna är sådana uppgifter som krävs enligt EU-förordning. Primärmaterialet är sekretessbelagt.

Sysselsättningsstatistiken är en årsstatistik som producerar regionvisa uppgifter om befolkningens ekonomiska verksamhet och sysselsättning. Individpopulationen i statistiken består av den befolkning som årets sista dag är fast bosatt i Finland. Uppgifterna baserar sig i huvudsak på administrativa register och statistiskt material. Uppgifterna på enhetsnivå i sysselsättningsstatistiken är sekretessbelagda enligt statistiklagen. Uppgifterna kan produceras med alla kommun- och koordinatbaserade regionindelningar samt efter postnummerområde.

Uppgifter som produceras i statistiken gäller bl.a. befolkningens huvudsakliga verksamhet, näringsgrensfördelning, yrkesställning, antalet arbetsplatser, arbetsplatsens läge, uppgifter om befolkningens och arbetskraftens utbildning och inkomster.

Statistiken produceras årligen. Referenstidpunkt för statistiken är årets sista vecka, men statistiken omfattar också ackumulerade uppgifter för statistikåret (t.ex. uppgifter om inkomster, arbets- och arbetslöshetsmånader).

Sysselsättningsstatistiken produceras med alla regionala indelningar som bygger på kommunindelning, såsom hela landet, län, landskap, ekonomisk region och kommun. Uppgifterna kan också framställas efter postnummerområde samt enligt koordinatbaserade indelningar, t.ex. kommunernas delområdesindelningar. Utöver de regionala indelningarna används i statistiken indelning efter bl.a. näringsgren, sektor, yrke, utbildning och socioekonomisk ställning.

Statistiken bygger på omkring 40 olika administrativa och statistiska material. De viktigaste datakällorna är Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem, Skatteförvaltningens register, Pensionsskyddscentralens, Statskontorets och Kevas material om anställningsförhållanden, Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister, Folkpensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens register över pensionstagare, arbetsministeriets register över arbetssökande, Statistikcentralens examensregister, Statistikcentralens register över studerande samt Huvudstabens bevärningsregister. Dessutom genomförs blankettenkäter riktade till företag med flera arbetsställen och till kommunernas medlemssamfund.

Förhandsuppgifterna färdigställs omkring 12 månader efter referenstidpunkten. De slutliga uppgifterna om befolkningens huvudsakliga verksamhet och yrkesställning färdigställs omkring 18 månader och övriga uppgifter 22 månader efter referenstidpunkten. Uppgifter är tillgängliga fr.o.m. år 1987.

Datainsamlingen för arbetskraftsundersökningen baserar sig på ett slumpmässigt urval som görs två gånger om året ur Statistikcentralens befolkningsdatabas. Urvalets storlek är omkring 12 000 personer per månad. Uppgifterna samlas in med hjälp av datorstödda telefonintervjuer. Samma svarsperson intervjuas sammanlagt fem gånger. Månads-, kvartals- och årsuppgifter är tillgängliga fr.o.m. år 1959. Enhetliga tidsserier enligt den internationella arbetsorganisationen ILO:s definitioner finns tillgängliga fr.o.m. år 1989.

Resultaten från arbetskraftsundersökningen innehåller en skevhet som beror på urvalsundersökningen och som är desto större ju mindre yrkesgrupp det är fråga om. De personer som är verksamma i kulturyrken

har här sammanslagits till grupper vars storlek är omkring 10 000 personer. Då är estimatets medelfel omkring 4 procent.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kulturnäringsgrenar enligt näringsgrensindelningen 2008

Näringsgren	Kod
Tryckning av dagstidningar	18 110
Annan tryckning	18 120
Grafiska tjänster före tryckning (prepress/premedia)	18 130
Bokbindning och andra tjänster i samband med tryckning	18 140
Tillverkning av hemelektronik	26 400
Tillverkning av musikinstrument	3 220
Tillverkning av spel och leksaker	3 240
Partihandel med hemelektronik	46 432
Partihandel med fotoutrustning och -tillbehör	46 433
Partihandel med pappers- och kontorsartiklar	46 491
Partihandel med böcker	46 492
Partihandel med leksaker och spel	46 496
Specialiserad butikshandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning	4 743
Specialiserad butikshandel med fotoartiklar	47 782
Partihandel med musikinstrument och musikartiklar	47 593
Specialiserad butikshandel med böcker	47 610
Specialiserad butikshandel med pappers- och kontorsmaterial	47 621
Specialiserad butikshandel med spel och leksaker	4 765
Konstaffärer	47 781
Antikvitetsaffärer	47 791
Antikvariat	47 792
Postorderhandel och näthandel av böcker, musik- och videoband	47 911
Bokutgivning	58 141
Tidningsutgivning	58 130
Utgivning av lokaltidningar och tidningar som utkommer mera sällan	58 141
Utgivning av tidskrifter	58 142
Utgivning av dataspel	58 210
Produktion av film	59 110
Efterproduktion av film, video och TV-program	59 120
Film-, video- och TV-programdistribution	59 130
Filmvisning	59 140
Ljudinspelning och fonogramutgivning	59 200
Sändning av radioprogram	60 100
Planering av tv-program och sändningsverksamhet	60 201
Avgiftsbelagda tv-kanaler	60 202
Nyhetservice	63 910
Arkitekttjänster	71 110
Reklambyråverksamhet	73 111
Direkt- och utomhusreklamverksamhet	73 112
Övrig reklamverksamhet	73 119
Mediebyråverksamhet och annonsförsäljning	73 120
Grafisk designverksamhet	74 101
Inredningsplanering	74 102
Industridesignverksamhet	74 109
Fotografiateljéer	74 201

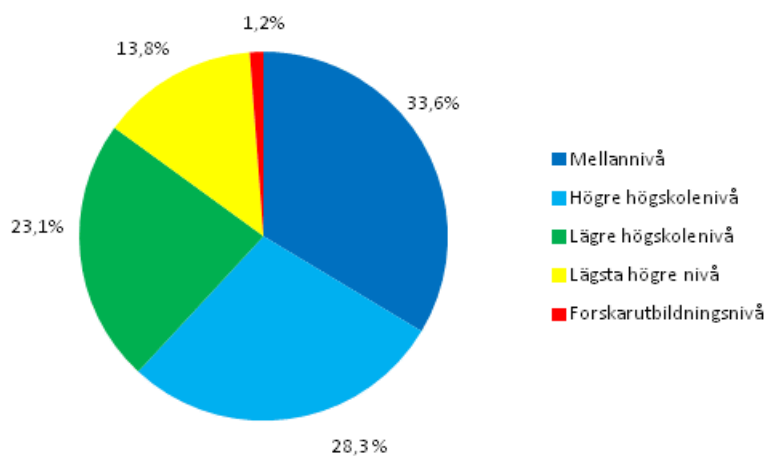
Näringsgren	Kod
Fotoframkallning	74 202
Översättning och tolkning	74 300
Programbyråer och managertjänster	74 901
Arrangemang av kongresser och mässor	82 300
Artistisk verksamhet	90 010
Stödtjänster till artistisk verksamhet	90 020
Litterärt och konstnärligt skapande	90 030
Drift av teatrar, konserthus o.d.	90 040
Biblioteks- och arkivverksamhet	91 010
Spel- och vadhållningsverksamhet	92 000
Nöjes- och temaparksverksamhet	93 210
Övrig fritids- och nöjesverksamhet	93 299

Tabellbilaga 2. Kulturyrken enligt yrkesklassificeringen 2010

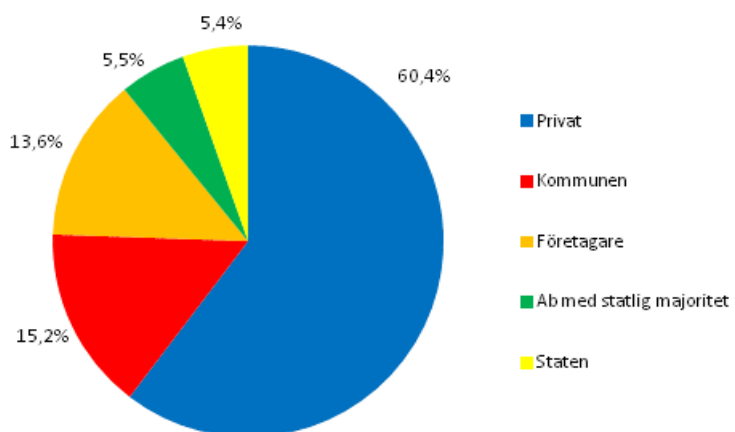
Yrke	Kod
Reklam- och kommunikationschefer, PR-chefer	1 222
Arkitekter inom husbyggande	2 161
Landskapsarkitekter	2 162
Produkt- och modedesigner	2 163
Samhälls- och trafikplanerare	2 164
Grafiska och multimediasdesigner	2 166
Övriga musiklärare	2 354
Övriga lärare i konstnärliga ämnen	2 355
Specialister inom reklam och marknadsföring	2 431
Informatörer	2 432
Arkivarier	26 211
Specialister inom museisektorn	26 212
Bibliotekarier, informatiker m.fl.	2 622
Författare m.fl.	2 641
Journalister	2 642
Redaktionschefer och -sekreterare, programchefer	26 421
Redaktörer vid tidningar m.fl.	26 422
Radio- och TV-redaktörer	26 423
Översättare, tolkar och andra språkvetare	2 643
Konstnärer	265
Övriga experter inom affärlivet	3 339
Fotografer	3 431
Inredningsplanerare m.fl.	3 432
Galleri-, musei- och bibliotekstekniker	3 433
Övriga experter inom konst och kultur	3 435
Resebyråtjänstemän	4 221
Bibliotekspersonal	4 411
Arkivanställda	4 415
Guider	5 113
Konthantverkare och finmekaniker	731

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Sysselsatta inom kulturyrken efter utbildningsnivå år 2011

Figurbilaga 2. Sysselsatt arbetskraft inom kulturyrken efter arbetsgivarsektor 2011

Förfrågningar

Kaisa Weckström 029 551 2348
Ansvarig statistikdirektör:
Riitta Harala
kulttuuri.tilastokeskus@stat.fi
www.stat.fi
Källa: Kulturstatistik 2013, Statistikcentralen